



Kuruluş: 7 Ekim 1920

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

25 Kasım 2005 CUMA - Sayı : 26004

Yönetmelik

Kültür ve Turizm Bakanlığından:

Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, profesyonel turist rehberlerinin seçimi, eğitimi ve çalışma esasları ile denetlenmesini, üniversiteler, meslek kuruluşları ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile yapılacak işbirliği esaslarını ve mali hükümleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, profesyonel turist rehberlerinin seçimi, kursların yürütülmesi, eğitim faaliyetleri, denetlenmesi ve çalışma esasları ile üniversiteler, meslek kuruluşları, ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak işbirliği ve mali hükümlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin (m) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Profesyonel turist rehberleri: Bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun olarak rehberlik mesleğini icra etme yetkisini kazanmış olup, yerli veya yabancı turistlere, turistlerin gezi öncesinde seçmiş oldukları dil ile uyumlu olmak üzere, rehberlik kimlik kartlarında belirtilen dillerde rehberlik eden, onlara tanıttıkları bölgenin kültürel ve doğal mirasını aktaran, gezi programının; tur operatörü veya seyahat acentesinin yazılı belgelerinde tanımlandığı ve tüketiciye satıldığı şekilde yürütülmesini sağlayan ve gezi programını seyahat acentesi adına yöneten kişileri,

Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

İl müdürlüğü: İl kültür ve turizm müdürlüğünü,

İl müdürü: İl kültür ve turizm müdürünü,

Genel Müdürlük: Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünü,

Aday: Profesyonel turist rehberliği seçme sınavlarına katılanları,

Kurs: Profesyonel turist rehberliği kursunu,

Kursiyer: Profesyonel turist rehberliği kursuna katılanları,

Eğitim: Hizmet içi eğitim, rehberlikte uzmanlık ve uzmanlaşma eğitimleri ile rehberlerin bilgilendirilmeleri ve diğer eğitimlerine ait tüm eğitim faaliyetlerini,

Meslek kuruluşları: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre kurulmuş rehber odalarını,

Rehber: Profesyonel turist rehberlerini,

KPDS: 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesine göre, 21/9/1990 tarihli ve 20642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviyesinin Tespitine Dair Esaslar uyarınca Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan yabancı dil sınavını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Seçme Sınavlarının Uygulanması ve Kursların Açılması

Rehberlik kursu açma yetkisi ve kursların açılması

Madde 5 — Bakanlık dışında hiçbir kurum ve kuruluş, herhangi bir isim altında turist rehberliği kursları açamaz ve rehberlik kimlik kartı veremez.

Hangi illerde ve dillerde kurs açılacağına ve kursiyer sayısına Bakanlık tarafından karar verilir. Gerekğinde il müdürlüklerinin, meslek kuruluşlarının ve üniversitelerin ilgili bölümlerinin görüşleri alınabilir.

Kursiyer sayısı

Madde 6 — Kurslar, seçme sınavında başarılı olan aday sayısının en az elli kişi olması halinde açılır.

Seçme sınavında başarılı olan aday sayısının elliden az olması durumunda, başarılı olan adayların hakları ilk açılacak kurs için bir defaya mahsus olmak üzere saklı tutulur.

Kursların süresi

Madde 7 — Kursların süresi toplam beşyüz altmış ders saati ve yedi aydır. Ancak; toplam beşyüz altmış ders saati yedi aydan önce de tamamlanabilir.

Seçme sınavları duyurusu

Madde 8 — Profesyonel turist rehberliği kursunun seçme sınavları başvuru süreleri ve sınav programı Bakanlık tarafından tespit edilerek, sınav tarihlerinden en az kırkbeş gün önce basın, Bakanlık internet sitesi veya il müdürlükleri aracılığı ile duyurulur. Seçme sınavları kursun açılacağı ilde ve il müdürlüğünün sorumluluğunda yapılır.

Seçme sınavlarının yeri, gerektiği hallerde önceden duyurulmak suretiyle Bakanlık tarafından değiştirilebilir.

Adaylarda aranacak özellikler

Madde 9 — Adayların seçme sınavlarına katılabilmeleri için;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
- Sınav tarihi itibarıyla onsekiz yaşını doldurmuş olması,
- En az iki yıllık yüksek okul mezunu olması (Yurtdışında öğrenim görmüş olanların diplomalarının denkliğinin Yüksek Öğrenim Kurulu Başkanlığınca onaylı),
- Sınava gireceği dil veya dilleri iyi derecede bilmesi,
- Sabıka kaydının olmaması gerekir.

Adayların başvuruları

Madde 10 — Seçme sınavlarına katılmak isteyen adaylar, il müdürlüklerinden veya Bakanlığın internet sitesinden temin edecekleri sınav başvuru formu ile birlikte;

- Nüfus cüzdanı veya onaylı örneğini,
 - Öğrenim belgesi veya onaylı örneği, diplomalarının düzenlenmemiş olması halinde, öğrenim durumlarını belirtmek üzere ilgili kurumlarca daha sonra diploma veya asıllarıyla değiştirilmek üzere verilen geçici mezuniyet belgesini, öğrenimini yabancı ülkelerde yapmış olanların diplomalarının veya geçici mezuniyet belgelerinin kabul edildiğine ilişkin Yüksek Öğrenim Kurulu Başkanlığından alınacak denklik belgesini,
 - Başvuru tarihinden en fazla üç ay önce alınmış sabıkası olmadığını belirten sabıka kaydı belgesini,
 - Altı adet vesikalık fotoğrafını,
 - Varsa sınav tarihi itibarıyla beş yılını doldurmamış en az (C) seviyesinde KPDS belgesini,
 - Rehberlik yapmasına engeli olmadığına dair resmi kurumlardan alınacak sağlık raporunu
- başvuru süresi içinde bir dosya ile sınavın yapılacağı il müdürlüklerine teslim ederler.

Aday başvurularının incelenmesi

Madde 11 — Sınav başvuru formları, başvuru süresinin bitiminden itibaren bu Yönetmeliğin 9 ve 10 uncu maddelerinde belirtilen koşullar ve belgeler açısından incelenir.

Öngörülen koşulları taşıyanlara sınavın yapıldığı il müdürlüğünce fotoğraflı sınav giriş belgesi düzenlenir. Sınav başvuru formundaki soruları cevapsız bırakanlar ile koşulları taşımadığı tespit edilenlerin durumları adreslerine bildirilir.

Bu kişiler adına sınav giriş belgesi verilmez ve bu adaylar sınavlara alınmazlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu anlaşılanlar

Madde 12 — Sınavlarda başarılı olan adaylardan; Sınav başvuru formunda gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin, sınavları geçersiz sayılır, kursla ilişkileri kesilir ve hiçbir hak talebinde bulunamazlar.

Ayrıca gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenler hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre ilgililerce cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Seçme sınavları

Madde 13 — Seçme sınavları sırasıyla aşağıdaki aşamalarda yapılır:

- Genel kültür sınavı.
- Yabancı dil sözlü sınavı.
- Yabancı dil yazılı sınavı.
- Mülakat.

Seçme sınavı komisyonları

Madde 14 — Seçme sınavı komisyonları Bakanlık onayı ile aşağıda belirtilen şekilde oluşturulur. Komisyonların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

- Genel kültür sınav komisyonu: Araştırma ve Eğitim Genel Müdürünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının veya Turist Rehberliği Dairesi Başkanının Başkanlığında, Turist Rehberliği Dairesi Başkanlığından ilgili şube müdürü ve kursun açılacağı yerin il müdürü veya yardımcısı olmak üzere toplam üç kişiden oluşur.
- Yabancı dil sınav komisyonu: Her yabancı dil için bir komisyon kurulur.

Komisyon üyeleri; en az (B) seviyesinde KPDS belgesine sahip olan, üniversite öğretim görevlileri ile Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek üyelerden oluşur. Ancak, o dilin eğitimini veren öğretim görevlilerinden KPDS belgesi istenmez.

İngilizce, Almanca ve Fransızca dil komisyonları en az üç üyeden oluşur.

İngilizce, Almanca ve Fransızca dışındaki dillerde komisyonların oluşturulmasında güçlüklerle karşılaşıldığında yukarıdaki koşullar aranmaz.

c) Mülakat sınavı komisyonu: Genel kültür sınav komisyonu başkanının başkanlığında, genel kültür sınav komisyonu üyeleri, rehberlikle ilgili meslek kuruluşlarının belirleyeceği bir temsilci ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinden bir temsilci olmak üzere toplam beş üyeden oluşur. Meslek kuruluşu ve sektör temsilcilerinde sınavın yapılacağı il dışında ikamet etme ve yüksek okul mezunu olma şartları aranır.

Mülakat komisyonunda kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Karar mülakat formuna yazılır ve imzalanır.

Komisyonların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Seçme sınavları uygulama esasları

Madde 15 — Sınavlar aşağıdaki esaslar doğrultusunda yapılır:

a) Genel kültür sınavı: Tarih, coğrafya, edebiyat, genel turizm bilgileri ile aktüel konular ağırlıklı olmak üzere test şeklinde yapılır. Genel kültür sınavı toplam başarı puanı yüz (100) dür. Toplam yüz (100) tam puan üzerinden en az altmış (60) puan alan aday başarılı sayılır. Her sorunun kaç puan olduğu soru sayısı yüz (100) e bölünerek hesaplanır. Genel kültür sınavında başarılı olamayan adaylar elenir ve yabancı dil sınavları ile mülakat sınavına giremezler.

b) Yabancı dil sınavı: Önce sözlü, sonra yazılı olarak yapılır. Sözlü sınavdan yüz (100) üzerinden en az yetmiş (70) puan almak gerekir ve sözlü sınav konusunda Bakanlığa itiraz edilemez. Sözlü sınavda başarılı olan adaylar yazılı sınava katılmaya hak kazanırlar. Yazılı sınavda başarılı olabilmek için yüz (100) üzerinden en az altmış (60) puan almak gerekir. Yazılı sınavda başarılı olamayanlar mülakat sınavına katılamazlar. En az (C) seviyesinde KPDS belgesine sahip olanlar yazılı sınavdan muaf tutulurlar.

c) Mülakat sınavı: Bakanlık tarafından hazırlanan "Mülakat Formu"nda belirtilen kriterlere göre adayın rehberlik mesleği konusundaki yeterliliğine mülakat sınavı komisyonunca karar verilir. Mülakat komisyonunun kararı kesin olup itiraz edilemez.

d) Sınav soruları ilgili komisyonlarca hazırlanır ve değerlendirilir.

e) Yazılı sınavlara itiraz ve itiraz komisyonu: Yazılı sınavlara itirazlar, sınav sonuçlarının ilanından itibaren en geç on gün içerisinde sınavın yapıldığı il müdürlüğüne yazılı olarak yapılır. Genel kültür ve yabancı dil yazılı sınavlarında olabilecek maddi hataların incelenmesine ilişkin olarak Bakanlık onayı ile bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (a) bendinde belirtildiği şekilde genel kültür komisyonu için üç kişi ve yabancı dil itiraz komisyonu için (b) bendinde belirtilen özelliklere sahip kişilerden komisyon oluşturulur. Komisyon itiraz sahiplerinin yazılı kağıtlarını tekrar inceler ve sonucu bir tutanak ile bildirir.

f) Bakanlık, gerektiğinde yabancı dil yazılı sınavlarının gerçekleştirilmesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapabilir.

g) Komisyonlarda kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

İşbirliği ile gerçekleştirilecek sınavlara ilişkin esaslar bir protokol ile düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kursların Uygulanması ve Kursiyerlerle İlgili Hususlar

Başarılı olan adayların kursa kabulü

Madde 16 — Önceden kursiyer sayısı belirlenmiş olan dillerin seçme sınavlarında başarılı olan aday sayısı, belirlenen kursiyer sayısından fazla ise, kursa kabul edilmeye puan sıralaması esas alınır. Puan sıralamasında sözlü ve yazılı yabancı dil puanı, yabancı dil puanlarının da eşit olması halinde ise genel kültür puanı esas alınır.

Sıralamada önceden belirlenmiş aday sayısından fazla olan adaylar kursiyer olma hakkını kaybederler.

Profesyonel turist rehberliği kursu seçme sınavlarında başarılı olan ve kursa katılmaya hak kazanan adaylar, kursun düzenlendiği ilde kursa devam etmek zorundadır. Ancak, aynı dönemde birden fazla ilde kurs açılması halinde mazeretini belgeleyerek Bakanlığa talepte bulunan kursiyerlerin nakil işlemleri, talep edilen il için Bakanlıkça önceden belirlenen sayıyı geçmemek üzere Bakanlık onayı ile yapılabilir.

Kursa kayıt yaptıran kursiyerlere ilişkin bilgi ve belgelerin doğruluğu il müdürlüğü tarafından onaylanarak kursun başlama tarihinden en az onbeş gün önce Bakanlığa gönderilir.

Kurslarda okutulacak dersler

Madde 17 — Kurslarda okutulacak temel ders grupları şunlardır:

- a) Genel turizm bilgisi ve turizm mevzuatı.
- b) Turist rehberliği meslek dersi.
- c) Türkiye'nin turizm coğrafyası ve turizm tanıtımı.
- d) Genel Türk Tarihi ve Kültürü.
- e) Arkeoloji.
- f) Mitoloji.
- g) Sanat tarihi.
- h) Dinler tarihi ve sosyoloji.
- i) Edebiyat.

- i) Genel sağlık bilgisi ve ilk yardım.
- j) Sosyal davranışlar ve iletişim.
- k) Anadolu medeniyetleri tarihi.

Yukarıda belirtilen temel ders gruplarına ek olarak güncel ve gerekli görülen konularda Bakanlık tarafından belirlenecek dersler de okutulabilir.

Kurslarda okutulacak dersler ve ders saatleri Bakanlıkça belirlenir.

Konferanslar

Madde 18 — Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen ders grupları dışında, kurs müfredatına takviye amacıyla en az beş konuda konferans verilir. Konferans konuları ve konferans verecek kişiler il müdürlüğünün ve meslek kuruluşlarının görüşleri de alınarak Bakanlık tarafından belirlenir ve onaylanır.

Ders saatleri

Madde 19 — Kurslar en az haftada beş gün ve kırkbeşer dakikalık dört ders saati olarak yürütülür.

Devam zorunluluğu

Madde 20 — Kursiyerlerin derslere devam etmeleri zorunludur. Kurslarda elli altı ders saatinden fazla devamsızlığı görülen kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir. Kurs ile ilişkileri kesilen kursiyerler Bakanlıkça bildirilir.

Ancak devamsızlık süresi, kursiyerlerin tam teşekküllü devlet hastanesinden alacakları rapor ile, toplam seksendört ders saatine kadar uzatılabilir. Sağlık kurulu raporu ve mücbir sebeplere ilişkin bilgi ve belgeler il müdürlüğünce incelenir ve kursiyerlerin mazeretleri karara bağlanır. Bu konuyla ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Eđitciler

Madde 21 — Kurs eğitimcileri, alanlarında uzman kişiler arasından, turist rehberliği meslek dersi eğitimcisi ise, fakülte ve yüksekokullar ile meslek kuruluşu tarafından il müdürlüğüne önerilen öğretim görevlileri veya öğretim görevlisi bulunmadığında en az sekiz yıllık rehberlik belgesine sahip ve mesleki tecrübesi olan birden fazla aday arasından seçilerek il müdürlüğünün teklifi, valiliğin uygun görüşü ve Bakanlık onayı ile görevlendirilir.

Kurs yöneticisinin görevleri

Madde 22 — Kurs yöneticisi, il müdür yardımcıları arasından, kurs yönetici yardımcısı ise il müdürlüğü personeli arasından, il müdürlüğünün teklifi ve valiliğin onayı üzerine Bakanlık tarafından görevlendirilir.

Kurs yöneticisinin görevleri şunlardır:

- a) Kurs öncesinde: Kurs programı ile kursa kayıt yaptıran kursiyerlere ilişkin listeleri hazırlamak, kurs eğitimcileri ile kurs yerini belirlemek ve Bakanlıkça iletmek üzere il müdürüne vermek, kurs için gerekli eğitim araç ve gereçlerini sağlamak,
- b) Kurs süresince: Kursiyer ve eğitimci devam cetvellerini tutmak, kurs giderleri ile ilgili işlemleri yürütmek, uygulama gezisi programını ve uygulama gezisine katılacakların listesini hazırlamak, gezi için gerekli hazırlıkları yapmak, devam cetvelleri ile birlikte geziye katılacakların listeleri ve gezi programını onay almak üzere valilik kanalı ile Bakanlıkça bildirmek, imzalı devam cetvelleri, kursiyerlerin disiplin durumları, aylık ders saatleri programının yer aldığı aylık kurs raporunu takip eden ayın ilk haftasında Bakanlıkça sunulmak üzere il müdürüne teslim etmek,
- c) Kurs bitiminde: Bitirme ve bütünleme sınavlarının tarihleri, yerleri ve sınava girmeye hak kazananların dil gruplarına göre listesini onaylanmak üzere Bakanlıkça bildirmek, Bakanlık tarafından onaylanan sınavların yer ve tarihini kursiyerlere duyurmak,
- d) Bitirme veya bütünleme sınavlarından sonra: Sınav sonuçlarını duyurmak, sınavlarda başarılı olanlara ait sicil fişlerini ve sınav tutanağını sınavların bitiş tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde Bakanlıkça göndermek üzere hazırlamak.

Uygulama gezisi

Madde 23 — Kurs süresince ve kurs programındaki teorik derslerin bitiminden sonra yapılacak yurtiçi uygulama gezilerinin süresi en az otuzaltı takvim günüdür.

Bakanlıkça, uygulama gezilerinin tarihleri, güzergah ve programı ile gezide görevlendirilecek Bakanlık personeli önceden belirlenir.

Uygulama gezisinde görevlendirilecek rehberler

Madde 24 — Uygulama gezilerinde, bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinde belirtilen özelliklere sahip, geziye çıkacak araç sayısı kadar rehber, turu düzenleyen seyahat acentası tarafından tespit edilerek isimleri Bakanlıkça bildirilir. Bakanlıkça uygun görüldüğü takdirde uygulama gezisi başlatılabilir.

Uygulama gezisine katılma zorunluluğu

Madde 25 — Uygulama gezisinin tamamına katılmak zorunludur. Belgeye dayalı mazeretlerinden dolayı gezilere katılamayan kursiyerlerin, bir defaya mahsus olmak üzere, ilk açılacak kursun uygulama gezileriyle bitirme ve bütünleme sınavlarına katılma hakları saklıdır.

Sağlık raporu dışındaki belgelerin kabulüne veya reddine il müdürlüğü yetkilidir.

Kursların ve uygulama gezilerinin denetimi

Madde 26 — İl müdürleri, kursların bu Yönetmelik hükümleri ve Bakanlık onayı çerçevesinde yürütülmesinden sorumludur. İl müdürleri kursu her ay denetler ve Bakanlıkça bildirmek üzere valiliğe rapor verir. Ayrıca kurslar ve uygulama gezileri gerekli görülen hallerde Bakanlık tarafından görevlendirilecek yetkililerce de denetlenir.

Kursiyerlerle ilgili disiplin hükümleri ve cezalar

Madde 27 — Kurs süresince kursun düzenini bozan, aksatan ya da engelleyen kursiyer ihtar cezası ile cezalandırılır veya kurstan ilişkileri kesilir. İhtar cezası, kurs yöneticisi tarafından tutulan tutanak üzerine il müdürünce verilir ve verilen ceza kursiyere yazı ile bildirilir. Kurs süresince toplam üç ihtar cezası alan kursiyerin kursla ilişkisi kesilir ve Bakanlığa bildirilir.

a) İhtar cezası verilmesini gerektiren haller:

- 1) Toplumun ahlak kurallarına ve kurs düzenine uymamak.
- 2) Kurs eşyalarına gerekli itinaı göstermemek.
- 3) İçkili olarak kursa gelmek.
- 4) Kurslara düzenli devam etmemek.

b) Kursiyerlerin kurstan ilişkilerinin kesilmesini gerektiren haller:

- 1) Üç defa ihtar cezası almak.
- 2) Kursiyerlere sarkıntılık, hakaret ve iftira etmek veya başkalarını bu gibi davranışlara özendirmek.
- 3) Kişileri veya grupları; dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezheplerine göre ayırmayı, kınamayı, kötülemeyi amaçlayan sözlü veya yazılı davranışlarda bulunmak ya da ayrımcılığa neden olacak semboller taşımak.
- 4) Kurs içinde Anayasanın başlangıcında belirtilen temel ilkelere aykırı davranmak veya kursiyerler arasında gruplaşmalara, sirtüşmelere, çatışmalara neden olabilecek izinsiz gösteri veya toplantı düzenlemek, siyasi partilere, bu partilere bağlı yan kuruluşlara veya sendikalara ait amblem, rozet, yazı, slogan, bildiri, ilan, broşür ve benzeri propaganda araçlarını dağıtmak.
- 5) Kursu yaralayıcı, öldürücü aletler, silah ve patlayıcı maddeler getirmek veya bunları bulundurmak.
- 6) Kendi yerine başkasını sınava sokmak, başkasının yerine sınava girmek.
- 7) Kursta uyuşturucu madde kullanmak ve ticaretini yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bitirme ve Bütünleme Sınavları Uygulama Esasları

Bitirme sınavı komisyonları ve uygulama esasları

Madde 28 — Bitirme sınav komisyonlarının oluşumu ve sınavlarının uygulama esasları aşağıda belirtilmiştir:

a) Bitirme sınavları teorik dersler komisyonu: Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (a) bendinde belirtilen esaslara göre Bakanlık onayı ile oluşturulur.

Teorik dersler sınavı: Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen ders gruplarından ayrı ayrı test şeklinde yapılır. Bakanlıkça oluşturulan teorik dersler sınav komisyonu tarafından sorulacak on soru, teorik dersleri veren kişilerce hazırlanan otuz soru içerisinde seçilir. Başarılı olmak için her ders grubundan yüz (100) puan üzerinden en az yetmiş (70) puan almak gerekir.

b) Yabancı dil sınav komisyonları: Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (b) bendinde belirtilen esaslara göre Bakanlık onayı ile oluşturulur.

Yabancı dil sınavları: Önce sözlü, sonra yazılı olarak yapılır. Sözlü ve yazılı sınavlar teorik dersler ve uygulama gezisinde görülen yerler hakkında kompozisyon şeklinde yapılır. Sınavlarda kursiyerlere birden fazla konu verilerek seçme hakkı tanınır.

Yazılı ve sözlü sınav notları ayrı ayrı yüz (100) üzerinden hesaplanır. Başarılı olmak için yazılı ve sözlü sınav notlarının toplamının ortalaması yüz (100) puan üzerinden en az yetmiş (70) puan olması gerekir.

Bütünleme sınav komisyonları ve uygulama esasları

Madde 29 — Bütünleme sınavları bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinde belirtildiği şekilde kurulan komisyon tarafından gerçekleştirilir.

Bitirme sınavlarında başarılı olamayanlar Bakanlıkça belirlenecek tarih ve yerde başarısız oldukları derslerden, sınav sonuçlarının açıklandığı tarihten itibaren en geç bir yıl içinde bütünleme sınavına alınırlar. Sınavın yeri ve tarihi il müdürlüğünün teklifi üzerine valiliğin olumlu görüşü ve Bakanlık onayı ile belirlenir. Bütünleme sınavlarında teorik derslerden başarılı olamayanlara bir sınav hakkı daha tanınır. Bu haklarını, açılacak ilk kursun bitirme ve bütünleme sınavlarına katılarak kullanabilirler.

Rehberlik kimlik kartı

Madde 30 — Kursun açıldığı il müdürlüğünce, bitirme ve bütünleme sınavlarında başarılı olan kursiyerlere ait, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen belgeler ile bitirme sınavının yapıldığı tarihten en fazla üç ay önce alınmış sabıka kaydı belgeleri Bakanlığa gönderilir. İlgililerin taleplerinin il müdürlüğünce Bakanlığa ulaştırılması halinde, rehberlik kimlik kartları hazırlanıncaya kadar kullanılmak üzere, Bakanlık tarafından geçici kimlik belgesi düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Profesyonel Turist Rehberlerinin Çalışma Esasları

Rehberlik kimlik kartı alma zorunluluğu

Madde 31 — Profesyonel turist rehberliği kimlik kartı olmadan rehberlik yapılamaz. Yapanlar hakkında 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ve diğer ilgili kanunlar uyarınca gerekli işlemler yapılır.

Hizmet içi eğitim seminerlerine katılma zorunluluğu ve diğer eğitim faaliyetleri

Madde 32 — Profesyonel turist rehberleri, her yıl, biri Bakanlık tarafından belirlenen zorunlu konularda olmak üzere en az üç konuda hizmet içi eğitim seminerine katılmak zorundadırlar. Bakanlık, en geç Aralık ayı sonuna kadar meslek

kuruluşlarının da görüşlerini alarak, bir sonraki yılın 1 Kasım – 31 Aralık tarihleri arasında düzenlenecek en az sekiz seminerin konusunu, zamanını, hangi illerde yapılacağını ve uygulanacak seminer ücretlerini tespit eder.

Gerek gördüğü durumlarda, Bakanlığın denetim ve gözetiminde; meslek kuruluşları, üniversiteler, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde yürütülmek üzere; seminerin yapılacağı il müdürlüğünün yetki ve sorumluluğunda hizmet içi eğitim seminerlerinin ve rehberlere yönelik Bakanlık onayı ile uygun görülen diğer eğitimlerin düzenlenmesine de izin verebilir. Hizmet içi eğitim seminerlerine katılamayan rehberlerden mazeretleri kabul edilenler için 15 Şubat – 31 Mart tarihleri arasında telafi semineri düzenlenebilir. Bunun dışında hizmet içi eğitim seminerlerine ek veya telafi şeklinde hizmet içi eğitim semineri düzenlenemez. Seminerleri düzenleyen kuruluşlar, katılımcı sayılarına göre uygun mekânları tespit eder ve gerekli duyuruları yapar.

Ancak, hizmet içi eğitim seminerlerine katılamayanların;

a) Tam teşekküllü hastaneden alınmış, çalışmasına engel durumunun olduğuna dair sağlık kurulu raporu ile belgelenen sağlık durumu,

b) Yurtdışında sürdürülen doktora, yüksek lisans (master) ve Millî Eğitim Bakanlığınca burslu olarak lisans eğitimi amacıyla gitmeleri,

c) Kendisinin veya eşinin kamu görevi dolayısıyla yurtdışında bulunmaları,

d) Yurtdışında ikamet tescili için o ülke tarafından yurtdışına çıkma tahdidi konulanların bu durumu belgelemeleri halinde geçerli olmak üzere yurtdışında en fazla bir yıl süre ile ikamet zorunluluğu,

e) Doğal afetler,

f) Askerlik,

g) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca yurtdışında görevlendirilmeleri, nedenleriyle oluşan mazeretlerinin ilgili kuruluşlardan veya noterden tasdikli tercüme edilmiş belgelerinin asılları ile seminerlere katılmak için müracaat ettiklerini belgelemeleri zorunludur. b ve c bentlerindeki mazeret sahiplerinden seminerlere katılmak için müracaatını belgelemesi zorunlu değildir.

Mazeretlerini bildirenlerin durumları, Bakanlıkça oluşturulacak Mazeret Komisyonunun her yılın Aralık ayının 20'sine kadar Kasım –Aralık ayları içinde ve Nisan ayının 20'sine kadar Mart-Nisan ayları içinde yapacağı toplantılarda incelenerek karara bağlanır. Sonuçlar ilgili il müdürlükleri ile meslek kuruluşlarına bildirilir.

Mazeretleri bu madde uyarınca kabul edilenler dışında herhangi bir nedenle zorunlu hizmet içi eğitim seminerlerine katılmayan rehberlerin yıllık vizesi yapılmaz.

Mazeret komisyonu

Madde 33 — Hizmet içi eğitim seminerlerine katılamayan ve mazeretlerini Bakanlığa bildiren rehberlerin durumlarının görüşülmesi ve karara bağlanması amacıyla kurulacak Mazeret Komisyonu, Araştırma ve Eğitim Genel Müdürünün veya Turist Rehberliği Dairesi Başkanlığından sorumlu Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Turist Rehberliği Daire Başkanı, bir hukuk müşaviri, ilgili şube müdürü ve bir meslek kuruluşu temsilcisinden oluşur. Bu komisyonun raportörlüğü ve sekretarya hizmetleri ilgili şube müdürlüğü tarafından yürütülür.

Komisyon, Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünün bu Yönetmeliğin 32 nci maddesine göre belirleyeceği tarihlerde ve Genel Müdürün yazılı çağrısı üzerine toplanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Kimlik kartı taşıma zorunluluğu ve dil kullanımı

Madde 34 — Turist rehberleri, Bakanlıkça verilen kimlik kartını, tur programı süresince, görülecek biçimde taşımak zorundadırlar.

Turist rehberleri, kimlik kartlarında belirtilen yabancı dil veya dillerden başka bir dilde rehberlik yapamazlar.

Vize zorunluluğu

Madde 35 — Turist rehberleri, her yıl 1 Ocak – 30 Nisan tarihleri arasında rehberlik kimlik kartlarını bağlı oldukları il müdürlüklerine vize ettirmek zorundadırlar. Vize süreleri ile vize yaptırma tarihleri gerekli görüldüğü hallerde Bakanlıkça uzatılabilir. Rehberler, vize yaptırmadıkları yıl rehberlik mesleğini icra edemezler.

Ancak, rehberlik belgesi almaya hak kazanan rehberler, rehberlik belgelerini aldıkları ilk yıl için vizeden muaftırlar. Yıl sonunda yapılacak olan ve takip eden yılın vizesine esas hizmet içi eğitim seminerlerine katılırlar.

Vize talebinde bulunan rehberler, vizelerini yaptırabilmeleri için;

a) Savcılıktan son üç ay içinde alınmış sabıka kaydı belgesini,

b) Bir önceki yılda düzenlenen en az üç hizmet içi eğitim seminerine katıldığına ilişkin belgeyi, il müdürlüklerine teslim ederler.

Bir önceki yılda düzenlenen seminerlere katılmama sebepleri mazeret komisyonunda geçerli bulunan rehberlerin vizeleri, yukarıda belirtilen diğer şartları yerine getirmeleri halinde yapılır.

Ayrıca hizmet içi eğitim seminerlerine katılmadığı için vize yaptıramayan rehberler ile birlikte tüm rehberlerin takip eden yılda vizelerini yaptırabilmeleri için, o yıl Kasım ve Aralık aylarında düzenlenecek seminerlere katılım bildirim formunu seminer düzenlemeye yetkili il müdürlüklerine veya işbirliği yapılan kuruluşlara en geç Eylül ayı sonuna kadar teslim ederler.

İl müdürlükleri; her yıl, en geç vize süresini takip eden ay sonuna kadar vize işlemleri yapılan rehberlerin isim, adres, rehberlik belgelerinde yazılı yabancı dil veya diller, sicil numarası, katıldığı seminerin yeri ve tarihi ile konularını kapsayan listeleri Bakanlığa gönderirler. Ayrıca vize işlemleri yapılan rehberlerin sicil numaraları, isim ve adreslerini gösterir listeler il müdürlüklerince, meslek kuruluşlarına da gönderilir.

Devlet memuru rehberler

Madde 36 — 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışan ve rehberlik kimlik kartı bulunan rehberler, bu görevlerinden ilişkilerini kesmeden rehberlik mesleğini icra edemezler. Memuriyetle ilişkilerini kestiklerini belgelemeyenlerin vizeleri yapılmaz.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışanların, bu durumlarını gizlediklerinin ve vize yaptırdıklarının tespit edilmesi halinde bu kişiler hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere kurumlarına bildirilir.

Rehberlik kimlik kartının iptali

Madde 37 — Üst üste iki defa vizesini yaptırmayan rehberler mesleklerini icra edemezler ve bu durumda olanların kimlik kartları iptal edilir. Bu durumda olup da, tekrar rehberlik mesleğini icra etmek isteyenlerin, bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesi gereğince, belgelerini ibraz etmeleri halinde açılacak bir kursun bitirme ve bütünleme sınavlarına katılarak başarılı olmaları gerekir. Bunlardan, tüm dillerden toplam en az yüz kişinin talepte bulunması halinde, Bakanlık tarafından, bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinde belirlenen sınavlar müstakil olarak uygulanabilir. Sınavların tarihi ve yeri Bakanlık onayı ile belirlenir ve ilan edilir.

Bu sınavlara katılacak kişilerin, sınavdan en az bir ay önce sınavın yapılacağı il müdürlüğüne dilekçe ile başvurmaları ve sınava giriş belgesi almaları gerekir.

Rehberlik onur kartı

Madde 38 — Fiilen yirmi yıl rehberlik yapmış olan rehberlere rehberlik onur kartı verilir. Rehberlik onur kartı alanlar çalışmak istediklerinde, her yıl sağlık raporu ve üç ay içinde alınmış sabıka belgelerini vize süresi içinde bağlı bulundukları il müdürlüklerine ibraz etmeleri halinde hizmet içi eğitim ve vizeden muafırlar. Bunların durumu il müdürlüğünce Bakanlığa bildirilir.

Seyahat acentelerinin rehber çalıştırması

Madde 39 — Seyahat acenteleri, sadece profesyonel turist rehberliği kimlik kartı olan kişileri turist rehberi olarak çalıştırabilirler.

Belgesiz ve vizesiz kişileri turist rehberi olarak çalıştıran Bakanlık denetimindeki kuruluşlar hakkında düzenlenen denetim tutanakları, idari ve cezai işlem yapılmak üzere Bakanlığın ilgili birimine bildirilir.

Rehber ücretleri

Madde 40 — Rehber taban ücretleri Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği ve ilgili meslek kuruluşlarının yazılı görüşleri alınarak yılda iki kez Bakanlıkça belirlenir. Bu kuruluşlar tarafından Ocak ayında uygulanacak rehber taban ücretleri konusundaki teklifler Aralık ayı içerisinde, Temmuz ayında uygulanacak ücretlerle ilgili teklifler ise Haziran ayı içerisinde Bakanlığa bildirilir.

Bakanlık Ocak ve Temmuz aylarında uygulanacak rehber taban ücretlerinin tespitine ilişkin kararını Aralık ve Haziran ayı sonuna kadar ilgili kurum ve kuruluşlara bildirir, bu ücretlerin uygulamasını sağlar ve denetler.

Rehberlik kimlik kartına yeni dil eklenmesi

Madde 41 — Rehberlik kimlik kartına yeni dil ekletmek isteyen rehberler, istedikleri yabancı dilden bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen sınava girerler. Bakanlıkça ihtiyaç duyulduğu tespit edilen dillerden veya tüm dillerden toplam talep sayısının elli kişiyi aşması halinde, talep edilen dillerden müstakil olarak yabancı dil sınavı bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (b) bendinde belirtilen Komisyon tarafından yapılabilir. Başarılı olmaları halinde, bu dil, rehberlerin kimlik kartlarına ve sicillerine işlenir.

Ayrıca, KPDS' den en az (C) seviyesinde belge ibraz eden rehberlerin kimlik kartlarına ve sicillerine o dil eklenir.

Üniversitelerin rehberlik bölümü mezunları

Madde 42 — Fakülte ve yüksekokulların rehberlik bölümlerinden mezun olan ve en az (C) seviyesinde KPDS belgesi bulunanlar, Bakanlıkça açılacak kursun sonunda yapılan veya üniversitelerce düzenlenen uygulama gezisine katıldıklarına ilişkin belgelerini Bakanlığa bir dilekçe ekinde ibraz etmeleri halinde, adlarına profesyonel turist rehberliği kimlik kartı düzenlenir.

En az (C) seviyesinde KPDS belgesi bulunmayanların, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi (b) bendinde belirtilen sınavlarda veya Bakanlıkça müstakilen yapılacak yabancı dil sözlü ve yazılı sınavlarında başarılı olmaları gerekir.

Üniversitelerin rehberlik bölümlerinin uygulama gezilerinde, meslek kuruluşlarının önereceği en az sekiz yıl tecrübeye sahip rehber bulundurmaları ve gezi düzenlenmeden önce, onay almak üzere gezi programını Bakanlığa göndermeleri gerekir.

Rehberlikte uzmanlaşma ve eğitim

Madde 43 — Turizm çeşitleri ve bölgelerine göre uzman rehber yetiştirilmesi ile rehberlerin çeşitli konularda eğitilmesi amacıyla, Bakanlık tarafından veya Bakanlıkça bu konuda eğitim vermeye yetkili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek kuruluşları ve özel kuruluşlarla yapılacak protokol çerçevesinde ve Bakanlık denetiminde eğitim faaliyetleri düzenlenebilir.

Bakanlığın onayı ve denetiminde düzenlenen eğitimlere katılan ve eğitim sonucunda yapılan sınavlarda başarılı olan rehberlere, Bakanlık tarafından düzenlenen eğitime göre bir belge verilir.

Eğitimlere ve sınavlara ilişkin düzenlemeler ile uygulamalara ait esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Rehberlerin Denetim Esasları ve Disiplin İşlemleri

Rehberlerin denetimi

Madde 44 — Bakanlık veya valiliklerce görevlendirecek yetkililer, rehberleri denetleme yetkisine sahiptir. Bu maddede belirtilenler dışındaki kişiler, rehber denetimi yapamazlar.

Meslek kuruluşlarının görevlendireceği yetkili kişiler, denetleme yetkisine sahip kamu görevlileri ile birlikte denetlemeye katılabilirler.

Denetim elemanlarınca düzenlenen tutanaklar, denetimden sonra en geç onbeş gün içerisinde rapor halinde Bakanlığa gönderilir. Denetim raporlarına göre ilgili birimlerce yapılan yasal işlemlerin sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi verilir. Denetim uygulama esasları, Bakanlıkça belirlenir.

Disiplin cezası verme yetkisi

Madde 45 — Bu Yönetmelikte öngörülen disiplin cezalarından, uyarma ve kınama cezasını verme yetkisi rehberin bağlı bulunduğu il müdürlüğüne, diğer disiplin cezalarını verme yetkisi ise bu Yönetmeliğin 46 ncı maddesine göre teşekkül eden Disiplin Kuruluna aittir. Disiplin Kurulu tarafından verilen cezalar Bakanlık onayı ile kesinleşir.

Disiplin Kurulu

Madde 46 — Disiplin Kurulu, bu Yönetmeliğe göre, disiplin dosyalarını ve itirazları inceleyerek gerekli kararları alır.

Disiplin Kurulu, Bakanlık I. Hukuk Müşavirinin başkanlığında, Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü veya görevlendireceği genel müdür yardımcısı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünden genel müdür yardımcısı, Turist Rehberliği Dairesi Başkanı, Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından görevlendirilecek bir müfettiş, ilgili Şube Müdürü ve ilgili meslek kuruluşlarından bir temsilciden oluşur.

Disiplin Kurulu, en az beş üyenin katılımıyla her yıl Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünün yazılı çağrısı üzerine Nisan ve Ağustos ayında olmak üzere yılda iki kez toplanır. Bakanlık I. Hukuk Müşavirinin görevi başında olmaması nedeniyle katılamadığı toplantılara, I. Hukuk Müşavirinin görevlendireceği bir hukuk müşaviri başkanlık eder.

Disiplin Kurulu raporörlüğü ve sekretarya hizmetleri, ilgili Şube Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Disiplin Kurulu kararları, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Disiplin suçları ve cezaları

Madde 47 — Profesyonel turist rehberlerine verilecek disiplin cezaları ile disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Uyarma cezası: Rehberlik faaliyetini icra ederken, kimlik kartını görünür şekilde taşımayan rehberce uyarma cezası verilir.

b) Kınama cezası: Tur programını kusurlu bir eylemiyle aksatan veya uyarma ile cezalandırılan ve disiplin suçunu işlediği tarihten itibaren altı ay içinde ikinci defa uyarma cezası gerektiren disiplin suçunu işleyen rehberce kınama cezası verilir.

c) Bir aydan üç aya kadar meslekten men cezası: Aşağıdaki disiplin suçlarından herhangi birinin işlenmesi halinde, rehber, bir aydan az olmamak üzere üç aya kadar rehberlik faaliyetinden men edilir ve ilgilinin rehberlik kimlik kartı aynı süreyle geri alınır:

- 1) Kendisi veya başka kişiler yararına, zorunlu olmadığı halde turun önceden belirlenmiş süre ve güzergahını değiştirmek,
- 2) Yetkililerce yapılan denetimlerde bilgi vermektan kaçınmak ve gerçeği gizlemek,
- 3) Kınama ile cezalandırılan disiplin suçunun işlendiği tarihten itibaren altı ay içinde ikinci defa kınama cezası almak.

d) Üç aydan altı aya kadar meslekten men cezası: Aşağıdaki disiplin suçlarından herhangi birinin işlenmesi halinde, rehber, üç aydan az olmamak üzere altı aya kadar rehberlik faaliyetinden men edilir ve rehberlik kimlik kartı aynı süreyle geri alınır:

- 1) Bölgesi dışında çalışmak,
- 2) Rehberlik kimlik kartında belirtilen dilin dışında bir dilde rehberlik yapmak,
- 3) Mesleğin güven ve itibarını zedeleyici veya meslek etiğine aykırı davranışta bulunmak,
- 4) Bu maddenin (c) bendi gereği meslekten men cezası almış ve kendisine tebliğ edilmiş olmasına rağmen, onbeşgünlük süre içinde rehberlik kimlik kartını bağlı bulunduğu il müdürlüğüne teslim etmemek,

e) Altı aydan bir yıla kadar meslekten men cezası: Aşağıdaki disiplin suçlarından herhangi birinin işlenmesi halinde, rehber, altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar rehberlik faaliyetinden men edilir ve rehberlik kimlik kartı aynı süreyle geri alınır:

- 1) Vizesiz rehberlik kimlik kartı ile çalışmak.
- 2) Turist gruplarına kasıtlı olarak zarar vermek.
- 3) Turizme zarar verecek söz ve davranışlarda bulunmak.
- 4) Meslekten men cezasıyla cezalandırılan disiplin suçunun işlendiği tarihten itibaren bir yıl içinde ikinci defa rehberlik faaliyetinden men cezası almak.
- 5) Meslekten men cezası aldığı süre içinde rehberlik faaliyetinde bulunmak.

f) Meslekten çıkarma cezası: Aşağıda belirtilen disiplin suçlarından herhangi birinin işlenmesi halinde, rehber meslekten çıkarılır ve rehberlik kimlik kartı iptal edilir:

- 1) Ülke yararına ve milli onura aykırı hareket, söz ve davranışlarda bulunmak.
- 2) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na muhalefetten mahkum olmak.
- 3) Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenak yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıdaki sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı

iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmak.

4) Rehberlik mesleğini, rehber sıfatını veya rehberlik kimlik kartını kullanarak işlediği bir suçtan dolayı hüküm giymek veya suç işlenmesine yardımcı olduğu mahkeme kararıyla sabit olmak.

5) Altı aydan bir yıla kadar meslekten men cezasıyla cezalandırılan ilk disiplin suçunun işlendiği tarihten itibaren, iki yıl içinde ikinci defa altı aydan bir yıla kadar meslekten men cezası almak,

6) Bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinde belirtilen fiili işlemek.

Meslekten men cezasının süresi, işlenen fiilin ağırlığı dikkate alınarak belirlenir.

Meslekten men cezası alan rehber, ceza süresince rehberlik mesleğini icra edemez. Meslekten çıkarılan rehber, yeniden rehberlik mesleğine kabul edilemez. Meslekten men veya çıkarma cezası almış rehberleri çalıştıran kişi ve kuruluşlar hakkında tâbi oldukları mevzuat uyarınca işlem yapılır. İşlenen fiilin suç teşkil ettiği hallerde, adli makamlara suç duyurusunda bulunulur.

Verilen disiplin cezaları rehberin sicil fişine işlenir.

Kesinleşen uyarma ve kınama cezaları, rehberin bağlı bulunduğu il müdürlüğü tarafından, Bakanlığa ve meslek kuruluşlarına bildirilir. Meslekten men ve çıkarma cezaları, il müdürlüklerine, meslek kuruluşlarına ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine bildirilir.

Disiplin soruşturması usulü

Madde 48 — Rehberler hakkında yapılacak disiplin soruşturmasında aşağıda belirtilen usuller uygulanır:

a) Rehberlik faaliyetini icra ederken uyarma ve kınama cezasını gerektiren hallerde bulunduğu tespit edilen rehber, varsa delilleriyle birlikte yedi gün süre verilerek yazılı savunmada bulunması gerektiği, aksi taktirde savunma hakkından vazgeçmiş olacağı, bağlı bulunduğu il müdürlüğü veya Bakanlık tarafından bildirilir. Savunma süresinin bittiğinin veya savunmanın verildiğinin tespitini takiben, il müdürlüğü veya Bakanlık, denetleme raporunu, varsa diğer delilleri, ifade tutanaklarını, verilmişse savunmayı en geç bir ay içinde inceler ve karar verir.

b) Meslekten men ve çıkarma cezasını gerektiren bir fiil veya halin tespit edilmesi halinde, Disiplin Kurulu, ilk toplantısında durumu inceleyerek soruşturma gerekip gerekmediği konusunda karar alır. Soruşturma açılmasının reddine ilişkin kararlar, başvuran makam, kişi ve kuruluşa bildirilir. Soruşturma açılmasına karar verildiği hallerde, Disiplin Kurulu bir soruşturmacı tayin eder.

Soruşturmacı, bir ay içerisinde ilgililerden yazılı savunma yapmasını, aksi takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağını bildirir. Görevli hakkında soruşturma yaptığı kişiyi ve konuyla ilgili diğer kişileri sözlü olarak da dinleyebilir. Sözlü olarak alınan bilgiler bir tutanağa bağlanır ve ilgiliye bu tutanak imzalatılır. Soruşturmacı her türlü bilgi ve belgeyi topladıktan sonra, vardığı sonucu da belirten bir rapor hazırlayarak Disiplin Kuruluna sunar.

Disiplin Kurulu, soruşturmacının sunduğu rapor ve belgeleri inceleyerek suçu sabit görürse disiplin cezasını verir. Rehberin savunma süresinin bittiğinin veya savunmanın verildiğinin tespitini takiben üç ay içinde karar verilir.

Tebliğat ve ceza zaman aşımı

Madde 49 — Savunma vermeye ve tanıklık yapmaya davet yazıları ile ceza kararları, ilgili kişilere 11/9/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

Her ne sebeple olursa olsun fiilin işlendiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde işlem yapılmaması halinde, ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar. Ancak, söz konusu fiil ceza hukuku bakımından suç teşkil etmekte ise, iki yıllık süre kararın kesinleşmesinden itibaren başlar.

Disiplin cezalarına itiraz

Madde 50 — İl müdürlüklerince kursiyerlere verilen ihtar cezası ve kurstan ilişik kesme cezası ile rehberlere verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı, kararın tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde itirazın Disiplin Kuruluna başvurulabilir.

Disiplin Kuruluna itiraz edilmeyen cezalar ya da itiraz üzerine alınan kararlar ile bir aydan üç aya kadar meslekten men, üç aydan altı aya kadar meslekten men, altı aydan bir yıla kadar meslekten men cezaları ile meslekten çıkarma cezasına karşı süresi içerisinde idari yargı yoluna başvurulabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ücretler ve Giderler

Ücretler

Madde 51 — Bu Yönetmeliğin 15, 16, 28, 29, 32, 37, 41, 42 ve 43 üncü maddeleri çerçevesinde düzenlenen sınav ve kurslar ile rehberlik kimlik kartlarının değiştirilmesi, kayıp, nakil ve benzeri nedenlerle yenilenmesi işlemleri ile eğitimlere katılan adaylardan ve rehberlerden yapılan tüm organizasyonların giderlerine katkıda bulunmak amacıyla Bakanlıkça belirlenen ve onaylanan miktarlarda katılım ücreti alınır.

Sınav, kurs, konferans, seminer ve eğitim giderleri

Madde 52 — Bakanlıkça açılan kursların seçme, bitirme, bütünleme ve müstakil olarak açılacak dil sınavları, kurslar, konferanslar ile hizmet içi eğitim seminerleri, uzmanlaşma eğitimleri ve rehberlere yönelik diğer eğitim faaliyetleri için ödenecek salon kiralrı, kırtasiye giderleri, sınav komisyon üyeleri ile konferans, seminer ve diğer eğitimleri verecek konuşmacıların, eğitimcilerin ve diğer üyelerin ek ders ücretleri ve harcırah gibi ilgili mevzuatı uyarınca ödenmesi öngörülen giderler ile katılımcılar ve işbirliği yapılan kuruluşlar tarafından ihtiyaç duyulan tüm organizasyon giderleri, Genel Müdürlük ile Döner Sermaye İşletmeleri Merkez Müdürlüğü ya da eğitimin yapılmasında işbirliği yapılacak olan ilgili kurum ve kuruluşlar arasında düzenlenecek ve Bakanlıkça uygun görülüp onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek olan protokolle belirlenecek esaslar çerçevesinde katılımcılar tarafından karşılanır.

Uygulama gezisi ücretleri ve giderleri

Madde 53 — Uygulama gezisinin giderleri bu Yönetmeliğin 52 nci madde kapsamında düzenlenecek protokolle belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Geçici Madde 1 — 2/7/1986 tarihli ve 19152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği gereği, bölgesel rehberlik kimlik kartı sahibi olanların kazanılmış hakları saklıdır. Bölgesel kimlik kartına sahip rehberler, bölgesel rehberlik mesleğini kimlik kartında belirtilen bölgede icra edebilirler. Bunların vizeleri Bakanlıkça bölgesel rehber olarak yapılır.

Ancak, bölgesel rehberler ile vize yaptırmamaları nedeniyle bölgesel rehberlik kimlik kartı iptal edilen kişiler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içinde, uygulama gezileri ve Bakanlık tarafından açılacak olan kursların bitirme ve bütünleme sınavlarına katılarak başarılı olmaları halinde, ülkesel profesyonel turist rehberliği kimlik kartını alabilirler.

Geçici Madde 2 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce rehberlik kimlik kartı verilmiş olanlar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde bağlı bulundukları il müdürlüklerine müracaat ederek mevcut kimlik kartlarını bu Yönetmeliğe göre yeniden hazırlanacak rehberlik kimlik kartları ile değiştirmek zorundadır. Geçerliliğini yitiren kimlik kartlarına vize işlemi yapılmaz.

Geçici Madde 3 — 2/7/1986 tarihli ve 19152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliğinin 2 nci maddesine göre açılan kurslar; kurs süresinin bitimine kadar devam eder. Bu kurslara katılmaya hak kazanarak kursu ve uygulama gezisini tamamlayan, Bakanlıkça yapılan bitirme ve bütünleme sınavlarında başarılı olanlara profesyonel turist rehberliği kimlik kartı verilir. Bakanlıkça yapılan bu kursları tamamlayıp yurtiçi uygulama gezisine katılamayanlar ile bitirme ve bütünleme sınavlarında başarısız olanların hakları bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlıkça açılacak ilk kursun uygulama gezisi ile bitirme ve bütünleme sınavlarına katılmak koşuluyla saklıdır.

Geçici Madde 4 — 2/7/1986 tarihli ve 19152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliğinin 50 nci maddesi hükmüne göre rehberlik kimlik kartı almış kişilerin bu hakkı saklıdır. Ancak bu kişiler 657 sayılı Kanuna tabi görevlerinden ayrılmadan rehberlik mesleğini icra edemezler.

Düzenleme yetkisi

Madde 54 — Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 55 — 2/7/1986 tarihli ve 19152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 56 — Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığının görüşleri alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 57 — Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.